

Sayı : 64272063- 610 - 1876
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-44581)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 06.06.2014 tarih ve 43452547-120.00-181435 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/44581 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (1 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/44581)

Sorular 1, 2:

19 Kasım 2003 tarihinde, Mavi Akım projesi konusunda Ruslarla ek protokol imzalanıyor. Türkiye, "Fİ Formülü" nden vazgeçip, Rusların istediği Fo'i kabul ediyor. Ve 1 Nisan 2005 tarihi itibarıyla 8,5 milyar dolar fazladan ödemeye Türkiye razı oluyor. Ana Muhalefet Partisi, konuyla ilgili gensoru verdi. Gensoru reddedildi. Aynı ve benzeri konudan, geçen dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Cumhuriyetçi'nin, formül değişikliği yaptı diye ve sonucunda devleti 257 milyon \$ zarara uğratılmasına sebep olduğu iddiasıyla, Yüce Divan'da yargılanmakta olduğu biliniyor. Bu bağlamda,

- İlgili iddialar doğru mudur? Bu konuda herhangi bir işlem yaptınız mı?
- Bu iddiada belirtilen Türkiye'nin, "Fİ Formülü" nden vazgeçip, Rusların istediği Fo'i kabul ettiği doğru mudur? Doğruysa, bu kararın altında yatan neden nedir?

Cevaplar 1, 2:

Uzun dönemli doğal gaz alım ve satım sözleşmelerinde petrol türevleri ile doğal gaz fiyatı arasındaki ilişkiyi belirleyen standart fiyat formül yapıları vardır. Bu fiyat formül yapılarında daima sabit petrol türevi paydada dönemsel değişken olan petrol türevi ise payda yer alır. (FO/FO₀) Burada FO değişken petrol türevini, FO₀ ise sabit petrol türevini temsil etmektedir. Nitekim yukarıda bahsedilen formül yapısı gerek Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğü (BOTAŞ)'nün hâlihazırdaki uzun dönemli doğal gaz alım ve satım sözleşmelerindeki gerekse özel sektör tarafından ithal edilen doğal gaz alım ve satım sözleşmelerindeki formül yapısıyla benzerlik teşkil etmektedir. Ayrıca, BOTAŞ ve GazpromExport LLC arasında Mavi Akım dışındaki diğer doğal gaz alım ve satım sözleşmeleri ve diğer tedarikçilerle olan doğal gaz alım ve satım sözleşmelerinde söz konusu çarpan FO/FO₀ şeklinde olup, paydada formülde anlaşılan dönemi yansıtan hep sabit bir değer yer almaktadır.

Formüldeki bu hatanın standart formül yapısını yansıtmaması nedeniyle BOTAŞ tarafından, formül yapısının düzeltilmesine karşılık GazpromExport ile olan doğal gaz alım ve satım sözleşmelerinde al ya da öde esnekliğinin artırılması ve fiyat indirimi alınması konusunda bir pazarlık unsuru olarak kullanılarak BOTAŞ lehine sonuçlandırılmıştır.

Soru 3:

Bu işlem sonunda kamunun uğradığı iddia edilen kamu zararının sorumlusu kimdir?

Cevap 3:

Bahse konu işlem sonucunda herhangi bir kamu zararı oluşmamış, 19 Kasım 2003 tarihli Zeyilnameler vasıtasıyla GazpromExport LLC ile BOTAŞ arasında mevcut tüm Doğal Gaz Alım Satım Sözleşmeleri çerçevesinde fiyat indirimi ve al ya da öde yükümlülüklerinde indirim gibi ticari sonuçları olan hükümlerde esneklikler elde edilerek, BOTAŞ lehine kazanımlar sağlanmıştır. BOTAŞ Yönetim Kurulu aleyhine açılan ceza davası da beraat ile sonuçlanmıştır.

Soru 4:

Bu konuda bir denetim mekanizması bulunmuyor mu? Bulunuyorsa, neden bir mekanizma işletilmiyor?

Cevap 4:

BOTAŞ, tüm kamu kuruluşlarının tabi olduğu denetim mekanizmalarına tabidir.